

KOMENDANT WOJEWÓDZKI POLICJI
W ŁODZI

RPW/14731/2020 P
Data:2020-02-24

Łódź, dnia 18 lutego 2020r.

T-I-PJ-093/1/2020

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2020 -02- 24
ZAL.	NR

**Pan
Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie Dyrektorze
dotyczy sprawy nr:
KMP.570.24.2019.MD

Odnosząc się do wniosków zawartych w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji I Komisariatu Policji KMP w Łodzi dotyczących przekazania przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi środków pieniężnych na realizację sformułowanych zaleceń wymagających nakładów finansowych, uprzejmie informuję, że jednostki Policji szczebla powiatowego/miejskiego nie są samodzielnymi finansowo podmiotami organizacyjnymi.

Wszelkie kwestie finansowe i płatnicze dotyczące jednostek podległych pozostają w dyspozycji Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi, jako dysponenta III stopnia dla 22 jednostek szczebla powiatowego wraz z jednostkami podległymi. Przekazywanie środków finansowych na potrzeby jednostek podległych odbywa się na wniosek i cele wskazywane przez kierowników jednostek terenowych, w ramach posiadanych możliwości finansowych, z uwzględnieniem zabezpieczenia środków dla realizacji celów priorytetowych.

Reasumując informuję, iż w miarę możliwości i posiadanych środków finansowych, potrzeby zgłaszane przez jednostki podległe KWP w Łodzi będą uwzględniane w planach finansowych, w tym również w zakresie opisanym we wskazanym wyżej raporcie.

2000000000

KOMENDANT WOJEWÓDZKI POLICJI
W ŁODZI

nadinsp. Andrzej Łapiński

wyk. 2 egz.
egz. nr 1 - adresat
egz. nr 2 - a/a

KOMENDA MIEJSKA POLICJI
w Łodzi
12 L K-0151/52/20/ARo.....

Łódź, dnia 19 LUT 2020

RPW/15152/2020 P
Data: 2020-02-25

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPŁ. 2020 -02- 25
ZAŁ NR

Pan
Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji

Biurow
Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPŁ. 2020 -03- 25
ZAŁ NR

Szanowny Panie Dyrektorze,

W nawiązaniu do raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji I Komisariatu Policji KMP w Łodzi, l. dz. KMP.570.24.2019.MD z dnia 16.01.2020 r. (data wpływu do KMP w Łodzi 22.01.2020 r.), przekazanego również do Komendanta I Komisariatu Policji KMP w Łodzi, uprzejmie informuję, iż zawarte w nim zalecenia są stopniowo wdrażane w ramach posiadanych kompetencji.

W pełni podzielam zawarte w raporcie zalecenie dotyczące zorganizowania dla funkcjonariuszy I Komisariatu Policji KMP w Łodzi szkolenia w zakresie międzynarodowych standardów ochrony praw człowieka i prewencji tortur, w tym z zagadnieniami opisanymi w „Podręczniku skutecznego badania i dokumentowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania”. Dodatkowo, do programu szkoleń cyklicznych przeprowadzanych w I KP KMP w Łodzi, zostanie wprowadzona tematyka dotycząca sposobów postępowania w sytuacjach stresowych, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, a także przeciwdziałania alkoholizmowi. Są to bez wątpienia niezmiernie istotne zagadnienia dla każdego funkcjonariusza Policji, tym bardziej, że charakter pracy policjantów i obciążenie codziennymi, często dodatkowymi obowiązkami, może powodować frustrację i dalsze, negatywne konsekwencje.

W odniesieniu do stosowania środka przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek, należy zauważyć, że ich stosowanie odbywa się w myśl regulacji zawartych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (tekst jedn., Dz. U. z 2018 r., poz. 1834), z uwzględnieniem zasady celowości oraz proporcjonalności. Bez wątpienia, odstępianie od stosowania kajdanek, np. podczas przesłuchania, które odbywa się w pomieszczeniu jednostki Policji, musi uwzględniać ryzyko wystąpienia realnego zagrożenia i w rezultacie, potencjalnie negatywne następstwa nieprawidłowej oceny sytuacji w przypadku, np. ucieczek, agresji lub autoagresji osób zatrzymanych, doprowadzanych lub konwojowanych. Niemniej uwzględniając zalecenia we wskazanym wyżej obszarze, funkcjonariuszom I Komisariatu Policji KMP w Łodzi przekazano, by kajdanki stosowali tak długo, jak jest to absolutnie niezbędne oraz w sposób uniemożliwiający spowodowanie urazów mechanicznych u osób będących w ich dyspozycji, z uwzględnieniem zasady, iż nie powinny być zbyt ciasno zapięte. Zaznaczono jednak, iż stosowanie, kajdanek, bądź odstępianie od ich użycia, musi uzasadniać ocena ryzyka w indywidualnym przypadku.

Wprowadzenie jednolitej praktyki poddawania badaniom lekarskim wszystkich zatrzymanych (w tym również po użyciu tasera, niezależnie od skutków jego użycia) powoduje w istocie rozdzwięk pomiędzy standardami międzynarodowymi, a przepisami prawa krajowego. Badania lekarskie osób zatrzymanych przez Policję oraz ich przebieg, unormowany w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U. z 2012 r., poz. 1102), precyzyjnie określa, w jakich sytuacjach oraz wskazuje katalog osób, wobec których te badania winny być przeprowadzone. Zaproponowane w raporcie rozwiązanie, polegające na poddawaniu badaniom lekarskim wszystkich osób zatrzymanych wymaga zmiany uregulowań zawartych w przywołanym rozporządzeniu oraz zmiany przepisów rangi ustawowej, np. art. 15 ust. 5 ustawy dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn., Dz. U. z 2019 r., poz. 161 z późn. zm.).

W uzupełnieniu dodaję, że każdorazowo badaniu lekarskiemu są poddawane osoby doprowadzane do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych KMP w Łodzi w celu wytrzeźwienia, co wynika z par. 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2012 r., poz. 638).

Oczywiście, sytuacja, w której nie zagwarantowano pomocy medycznej osobie, która doznała widocznych obrażeń ciała w wyniku zastosowania wobec niej tasera, czy też istnienia takich obrażeń u zatrzymanego (opisanych w pkt 5.2 raportu), jest nie do zaakceptowania. Z tego też względu, funkcjonariuszom I KP KMP w Łodzi ponownie przypomniano regulacje wynikające z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję, jak również z postanowień art. 36, powoływanej już ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Zwrócić także należy uwagę, że zasada przeprowadzania badań medycznych „*poza zasięgiem wzroku i słuchu funkcjonariusza*”, może w niektórych sytuacjach podlegać pewnym ograniczeniom. Niejednokrotnie, różnego rodzaju placówki medyczne nie są tak wyposażone i przystosowane, aby zapewnić bezpieczeństwo personelowi medycznemu, jak również, zapobiec ewentualnej ucieczce osoby zatrzymanej. Może to mieć wpływ na pełną realizację wskazanego zalecenia. Oczywiście nie dotyczy to sytuacji, gdy lekarz podejmie decyzję, że badanie zostanie przeprowadzone bez udziału funkcjonariuszy Policji. Na uwadze należy mieć również ograniczenia wynikające z przepisów odnoszących się do szeroko rozumianej kwestii stosowania środków przymusu bezpośredniego przez funkcjonariuszy Policji.

Do czynności procesowych przeprowadzanych z udziałem cudzoziemca, nieposługującego się językiem polskim, wzywani są tłumacze danego języka. Ich udział, np. w przesłuchaniu, jest odnotowywany w protokołach jako osoby uczestniczącej w czynnościach. Dyżurni podległych mi jednostek, a także funkcjonariusze prowadzący czynności z udziałem cudzoziemców dysponują odpowiednimi drukami pouczeń sporządzonymi w języku obcym (np. pouczenie o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu karnym dostępne jest, m.in. w języku angielskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim). Pomimo faktu, iż aktualnie obowiązujący „Protokół zatrzymania osoby” nie posiada odpowiedniej rubryki, nie ma przeciwwskazań, aby w jednej z pozycji tego protokołu odnotowywać, czy cudzoziemiec posługiwał się językiem polskim, co również winno być zawarte w protokole przesłuchania cudzoziemca. Udział biegłych tłumaczy, którzy uczestniczą w czynnościach z zatrzymanym cudzoziemcem, winien być odnotowywany w protokołach zatrzymania/przesłuchania i każdorazowo potwierdzany pieczęcią wraz z podpisem.

Wdrażanie zalecenia w tym obszarze jest już w trakcie realizacji w I Komisariacie Policji KMP w Łodzi, w tym także, w odniesieniu do tych policjantów, którzy pełnią służbę na Stanowisku

Kierowania jednostki i sprawują tym samym wstępny nadzór nad sporządzaną dokumentacją z zatrzymania.

Informowanie osoby najbliższej o zatrzymaniu jest realizowane przez funkcjonariuszy I Komisariatu Policji KMP w Łodzi bez zbędnej zwłoki w trybie art. 245 par. 3 w zw. z art. 261 par. 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tekst jedn., Dz. U z 2020 r., poz. 30). Co do zasady, jeśli nie sprzeciwia się temu dobro prowadzonego postępowania, brak jest przeszkód do umożliwienia zatrzymanym samodzielnego poinformowania osoby najbliższej (wskazanej) o fakcie zatrzymania. Podzielałam stanowisko wyrażone w raporcie, iż nie każdy powód zatrzymania uzasadnia tryb powiadamiania o zatrzymaniu wyłącznie przez funkcjonariuszy Policji. Zatem i w tej mierze zalecenia są w trakcie realizacji w I Komisariacie Policji KMP w Łodzi. Należy zauważyć, że w „Protokole zatrzymania osoby”, w rubryce dotyczącej oświadczenia osoby zatrzymanej w związku z poinformowaniem o przyczynach zatrzymania i przysługujących prawach, zgodnie z jej żądaniem, odnotowuje się datę, godzinę, imię oraz nazwisko osoby zawiadomionej, a także dane funkcjonariusza. Tym samym pragnę podkreślić, że policjant, wykonując te czynności, ponosi odpowiedzialność za ich realizację oraz prawidłowość i rzetelność dokonanych zapisów w protokole.

W I Komisariacie Policji KMP w Łodzi ruch osobowy odbywa się zgodnie z instrukcją w sprawie kontroli ruchu osobowego i materiałowego. Kontrola ruchu osobowego realizowana jest przez służbę dyżurną jednostki. Interesanci przyjmowani są w obecności pracownika cywilnego lub policjanta, którzy zobowiązani są do powiadomienia dyżurnego o wizycie danej osoby oraz dokonania wpisu w rejestrze odnośnie jej pobytu w jednostce. Uzupełniająco, wydawane są również karty „WIZYTA”. W przypadku ich użycia, w systemie komputerowym jednostki odnotowywany jest czas logowania się osoby wezwanej w chwili wejścia/wyjścia z Komisariatu. Co więcej, na podstawie, m. in. akt danej sprawy można ustalić czas, w jakim czynności z interesantem wykonywane były w I KP KMP w Łodzi.

W zakresie wprowadzenia praktyki stałego wykorzystywania pomieszczenia umożliwiającego rejestrację audio-video przesłuchań i wstępnych rozmów z osobami zatrzymanymi (doprowadzanymi) przeprowadzanych przez policjantów pionu operacyjnego informuję, że zalecono przeprowadzenie szkolenia dla funkcjonariuszy I KP KMP w Łodzi w zakresie rejestracji audio-video przesłuchań (rozmów). Jednocześnie zwrócono uwagę na bieżące wykorzystywanie pomieszczenia umożliwiającego rejestrację przeprowadzanych czynności przy jednoczesnym uwzględnieniu ograniczeń wynikających z przepisów zawartych w Kodeksie postępowania karnego.

Nadmieniam, że z kadrą kierowniczą oraz funkcjonariuszami I Komisariatu Policji KMP w Łodzi omówiono kwestie związane z koniecznością niezwłocznego przekazywania do magazynu przedmiotów uznanych za dowody rzeczowe w sprawie. Zwrócono także uwagę na sytuacje, w których widoczne dla osób postronnych zabezpieczone przedmioty, z uwagi na ich cechy, mogą wzbudzać lęk, czy też obawę ich, ewentualnego, bezprawnego użycia wobec osoby przebywającej w pomieszczeniu.

Pomieszczenia znajdujące się na parterze I Komisariatu Policji KMP w Łodzi nie mają statusu pokoi przejściowych lub tymczasowych pomieszczeń przejściowych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (...). Pomieszczenia te są wykorzystywane do obsługi interesantów, a także sporządzania dokumentacji procesowej, głównie przez funkcjonariuszy z innych jednostek organizacyjnych KMP w Łodzi wykonujących czynności na terenie podległym I Komisariatowi Policji KMP w Łodzi.

Pragnę poinformować, iż wykazy adwokatów i radców prawnych, deklarujących gotowość udzielania pomocy prawnej osobom zainteresowanym, które złożą taką chęć oraz wykazy pozostałych adwokatów i radców prawnych, ustalone przez prezesów właściwych sądów w Łodzi, zostały umieszczone w miejscach ogólnie dostępnych I Komisariatu Policji KMP w Łodzi. Ponadto, funkcjonariuszom przekazano zalecenie udostępniania przygotowanych wykazów na życzenie osób zainteresowanych.

Natomiast odnośnie przeglądu i ewentualnego wycofania z użytkowania pojazdów będących na stanie I Komisariatu Policji KMP w Łodzi, które nie spełniają międzynarodowych standardów wskazanych w pkt 5.9 raportu, informuję, iż w miarę posiadania środków finansowych, zostaną podjęte starania o ich dostosowanie, aby osoby zatrzymane nie były narażone na niepotrzebne dolegliwości fizyczne. Dodaję, iż będące przedmiotem inspekcji radiowozy, w tym Fiat Ducato nr boczny F-230 (HPF B308) służą na potrzeby jednostki od 2009 roku i są w zasadzie użytkowane całą dobę. Stwierdzone podczas inspekcji zadrapania wnętrza radiowozu F-230 są bez wątpienia wynikiem stałej jego eksploatacji. Niemniej, zwrócono uwagę funkcjonariuszom, w tym odpowiedzialnym za sprzęt transportowy, by dokładali większej staranności w utrzymywaniu czystości w użytkowanych radiowozach.

Odnosząc się do przekazania środków pieniężnych na realizację zaleceń wymagających nakładów finansowych pragnę poinformować, iż decydem w tym względzie jest Komendant Wojewódzki Policji w Łodzi. Niewątpliwie, zalecenia w omawianym zakresie będą wprowadzane w miarę istniejących możliwości finansowych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z konieczności zachowania dyscypliny budżetowej, ale także, z bieżących i zaplanowanych już inwestycji.

Pragnę poinformować, iż zalecenia zawarte w przedstawionym raporcie są analizowane, a wynikające z nich wnioski stopniowo wdrażane. Jednocześnie zapewniam, iż omawiana problematyka pozostaje w stałym zainteresowaniu kierownictwa Komendy Miejskiej Policji w Łodzi. Wyrażam także przekonanie, że wskazane w raporcie problemy systemowe wymagające dostosowania obowiązującego prawa do zaprezentowanych w nim standardów stanowiąc będą również podstawę wniosków o wprowadzenie stosownych zmian legislacyjnych.

2 powtórzeń

Komendant
Miejski Policji w Łodzi

insp. mgr Paweł Karolak

Sporz. w 2 egz.

Egz. nr 1 – Pan Przemysław Kazimirski

Egz. nr 2 – a/a

Oprac. A/Ro

te. 42 665-42-01